

Instruccions relatives a l'entrada de dades a les fitxes de camp

1. En primer lloc, recordeu que cal utilitzar les fitxes de camp oficials del CBMS (us les podeu descarregar del web catalanbms.org, a “el projecte / recursos”, on trobareu fitxes adaptades al nombre de seccions del vostre transecte). No és recomanable fer servir altres suports per recollir les dades; en les fitxes estàndard figuren totes les variables a tenir en compte.

2. Abans de començar el recorregut per fer el cens, cal **omplir la capçalera** de la fitxa amb les dades rellevants d'inici (no ho deixeu per el final, per evitar qualsevol oblit):

a) **DATA**

b) **NOM/S DEL/S INVESTIGADOR/S** (situar en primer lloc la persona que durà a terme el comptatge)

c) **NÚMERO DE SETMANA** (si no ens en recordem, ho podem completar a casa amb l'ajut del calendari del CBMS)

d) **NOM DEL TRANSECTE**

e) **TEMPERATURA INICIAL** (agafeu la mesura en un lloc protegit del sol)

f) **VENT** (una dada inicial que es pot complementar al final per fer una mitjana). Utilitzar l'escala de Beaufort del vent que trobareu al Dossier o al web (“Metodologia”)

g) **HORA D'INICI**

La temperatura i hora finals, juntament amb eventuais ajustos sobre la intensitat del vent, els posarem al final del transecte, abans de marxar.

3. El percentatge de sol l'anirem indicant a sota de cada secció a mesura que les anem completant. Utilitzar **ÚNICAMENT** la simbologia preestablerta per recollir informació sobre el percentatge de sol: S, SN, SSN, SNN, N. El càlcul total pel percentatge de sol, que indicarem al requadre final de la capçalera de la fitxa, consisteix simplement en fer una regla de tres per calcular el percentatge de símbols “S” respecte del total de símbols (quants “S” sobre el total de “S” + “N”).

4. Intenteu sempre fer l'itinerari amb condicions assolellades, sobretot les primeres setmanes o en àrees de muntanya. No existeix un llindar de temperatures que assegurï l'activitat de les papallones sense sol, però es recomana no fer comptatges sense predomini de sol si la temperatura és inferior als 15-20°C segons els indrets.

5. Quan veiem una papallona per primera vegada, indiquem el nom a la casella corresponent i una ratlla vertical a la secció on la hem identificada -només si ha entrat dins de l'espai de comptatge. Si estava fora de la banda de 5mx5m, aleshores només ho indicarem amb un asterisc (i només és necessari fer-ho la primera vegada, ja que a nivell estadístic un exemplar fora de transecte no compta numèricament, tan sols a nivell d'informació sobre el vol d'una espècie diferent que no ha entrat dins del transecte).

A l'hora d'anotar les papallones: una ratlla vertical correspon sempre a un sol exemplar. Dos exemplars units per una ratlleta horitzontal indica una còpula (“H”). És **MOLT** important fer grups de 5 exemplars barrant les primeres 4 ratlles verticals amb una en diagonal; si no es fa així, el recompte de cara a l'entrada de dades a la base de dades es complica enormement.

Quan hi ha moltíssims exemplars d'una espècie en una secció (p. ex. cas d'alguns satirins o licènids), podem comptar-los en grups que puguem anar memoritzant al llarg de la secció (o al llarg d'un tram de la secció) i anotar-los directament, encerclant el número per evitar possibles errors d'interpretació entre ratlletes verticals i números "1".

6. Sexat dels exemplars: només s'han de sexar les espècies en què el dimorfisme sexual és **evident, aturades o en vol**. Hem detectat una certa tendència a sexar espècies on mascles i femelles són molt similars, de manera que les dades de sexes són poc fiables. Exemples d'espècies que es poden/cal sexar: *Gonepteryx* spp., *Anthocharis* spp., *Colias alfacariensis*, licènids amb mascles blaus i femelles marrons, etc.

7. **IMPORTANT**: Tingueu en compte que les següents espècies només identifiquen als mascles; les femelles es compten **SEMPRE** en casella apart i tan sols a nivell de gènere, donada l'extrema similitud o la impossibilitat de distingir-ne l'espècie exacte del cert:

Polyommatus coridon, *P. hispana*, *P. bellargus*, anomenarem així només els mascles, les femelles les entrarem sempre com a **Lysandra sp.**

Polyommatus fulgens, *P. damon*, *P. ripartii* només per els mascles, i entrem sempre les seves femelles com a **Agrodiaetus sp.**

Gonepteryx rhamni i **G. cleopatra** només per els mascles, les femelles les entrarem sempre com a **Gonepteryx sp.**

8. Quan un exemplar és sexat, es posa **NOMÉS** el símbol de mascle o femella (no s'acompanya de cap ratlla vertical). ULL: això vol dir que quan trobem una casella amb una ratlleta vertical seguida d'un símbol mascle l'interpretarem com un exemplar no sexat **MÉS** un mascle (dos exemplars diferents), **NO** com un mascle (un sol exemplar).

9. Altres signes convencionals:

9.1 com ja s'ha indicat abans, una H correspon a una còpula. En el cas de les espècies que tenen els sexes separats en diferents caselles (p. e. *P. coridon/Lysandra* sp, *G. cleopatra/Gonepteryx* sp, etc), seria millor anotar-los a les caselles corresponents individualment i a la casella d'observacions indicar que s'ha observat una còpula a la secció que correspongui. De tota manera, una H ben definida no dóna cap possible error en la interpretació

9.2 Les parades nupcials **SENSE** còpula observada s'anoten amb un símbol de mascle i de femella encerclats.

9.3 Les interaccions entre mascles (molt freqüents en espècies territorials) es poden simbolitzar amb dos símbols de mascle encerclats.

9.4. L'ovoposició es marca amb el símbol d'una femella amb dues ratlletes horitzontals travessant la ratlla vertical, en comptes d'una. A ser possible, es demana complementar aquest símbol amb alguna anotació a la casella d'observacions de p. ex. la planta a sobre de la qual s'ha observat la posta. Si la femella està en comportament d'ovoposició però no es constata la posta, es pot posar el mateix símbol però a observacions caldria precisar que no s'ha arribat a enregistrar l'ovoposició.

10. Les observacions d'erugues i de comportaments interessants (p. ex. grups d'exemplars en abeuradors o libant sals minerals d'excrements, sucres de fruits en descomposició, grans concentracions en algunes fonts de nèctar, etc.) és bo posar-les a la casella d'observacions.

11. Fora convenient fer una ràpida ullada i repassar la fitxa en acabar el transecte per detectar possibles errades com l'omissió d'exemplars a la secció corresponent (espècies sense cap indicació a cap secció), ommissió d'alguna dada a la capçalera de la fitxa (investigador, horari...), que ràpidament s'obliden i és impossible recordar més endavant.

12. Recordeu anotar els impactes detectats a les diferents seccions del transsecte. El llistat codificat dels impactes que es tenen en compte al CBMS estan al final del dossier, i es pot també descarregar del web "El projecte < Recursos < Fitxa d'impactes".